

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

"הלאי והיו אנ"ש והתמימים

מדקדים

בימה לדיון בין התמימים ואנ"ש
להגברת הלימוד והעיון
בשיחות תנש"א תשנ"ב

גליון נח

דבר מלכות ש"פ כי תשא תשנ"ב

תוכן

מפורים קטן ל"גדול יהיה" / עמ' 4
יומן מרתק מהתוועדות ש"פ תרומה תשנ"ב

אין פשלות! / עמ' 6

הרה"ח מנחם מענדל הכהן פרידמן - שליח כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א לאור יהודה, מגלה את הגאולה והטוב הפנימי שמקיף אותנו

פרשה אחת. תורה שלימה / עמ' 10
נקודת השיחה בשפה פשוטה ובהירה

הירידה חלק מהעליה / עמ' 12
עיון במקורות נוספים שופך אור על הנושאים המרכזיים שבשיחה

יו"ל ע"י מערכת 'מדקדקים'
שע"י תלמידי התמימים בישיבת תורת"ל המרכזית
770 - בית משיח

•
יוצא לאור לקראת ש"ק פרשת כי תשא תשע"ט
הגיליון הבא יצא לאור בעז"ה לקראת ש"ק פרשת ויקהל
אנ"ש והתמימים מוזמנים לשלוח הערות ותגובות עד יום שלישי כ"א אדר א'
לתרומות והקדשות, לתגובות, או להצטרפות לקבלת הקובץ באימייל מידי שבוע:
+1(540)358-5152 • medakdekim770@gmail.com ©

מנות כ"ק אדמו"ר שליט"א - באדיבות מערכת RebbeDrive

מציאותו האמיתית של היהודי

יהודי צריך לדעת שכאשר הוא עסוק בעניני העולם, הרי הוא לבוש "מסוה", כלומר ששייכותו והתעסקותו לעניני העולם אינה אלא בחיצוניותו, אבל הפנימיות שלו קשורה ושייכת רק לעניני תורה ומצוותי'. וכמדובר כמה פעמים שעצם מציאותו של יהודי היא למעלה מכל עניני העולם ומהעבודה בעניני העולם, כולל גם מהעבודה באופן ד"כל מעשיו יהיו לשם שמים" ו"בכל דרכיך דעהו", ומצד עצם מציאותו (האל"ף ד"אני") - כל ענינו ועיסוקו הוא אך ורק בתורה ומצוותי' (ענין האל"ף שקדם לעולם)!

"כי תשא את ראשי" - עליה שאין עליה לאחריה

ולהוסיף, שהענין השלישי האמור (שלימות העלי' לע"ל) מודגש ג"כ בתחילתה ושמה של כל הפרשה כולה - "כי תשא את ראשי", דמכיון שהמדובר הוא (לא ברגלים וכיו"ב, אלא) ב"ראש", החלק הכי עליון בגוף האדם, וב"ראש" גופא - כפי שהוא במעמד ומצב דעלי' והתנשאות, הרי מובן שזוהי תכלית שלימות העלי', עלי' שאין עלי' לאחרי' - שזוהי העלי' (דלוחות האחרונות, שעיקרם ושלימותם ב) גאולה האמיתית והשלימה.

"ואתם תלוקטו" על ידי משה רבינו

ויש לקשר זה גם עם הפרשה שמתכוננים לקרוא לפני תפילת המנחה (דש"פ תשא) - "ויקהל משה את כל עדת בני ישראל", שכזה מרומזת ההקהלה, האסיפה והליקוט שהקב"ה מלקט את בני ישראל בגאולה האמיתית והשלימה, כמ"ש "ואתם תלוקטו לאחד אחד בני ישראל", וזה נעשה ע"י משה רבינו כי "הוא גואל ראשון הוא גואל אחרון". וכמדובר כמה פעמים, שבקשתו של משה "שלה נא ביד תשלח" (שגאולת מצרים תהי' ע"י מי שיגאלם לע"ל) נתקיימה בפועל בכך שהוא עצמו יגאלם לעתיד. . "הוא גואל ראשון הוא גואל אחרון", "ויקהל משה".

והתחלת הענין היא ב"כי תשא את ראש בני ישראל" - שציווי זה הי' למשה רבינו (ככל שאר ציוויי התורה), כי דוקא משה רבינו הוא הפועל בכל בני ישראל את אמיתת ושלימות העלי' והנשיאת-ראש בגאולה האמיתית והשלימה.

נזכרים ונעשים

יומן מזמן אמירת השיחה בבית חיינו

העליה לחלוקת המשקה התחלת העליה לגאולה

כ"ק אדמו"ר שליט"א נכנס להתוועדות בשעה 1:45. בכניסתו עמדו שני גוים שחורים (שא' מהם קצין בכיר במשטרה) עם ילדיהם, שהגיעו זה עתה במיוחד מקליפורני' כדי לראות את כ"ק אדמו"ר שליט"א, וכשעבר כ"ק אדמו"ר שליט"א חיך אליהם ונופף להם בידו הק' לשלום.

אחרי ברכת בופה"ג ו"מזונות", שרו כרגיל "עס קומט שוין די גאולה", וכ"ק אדמו"ר שליט"א עודד את השירה בתנועות חזקות כו"כ פעמים, ובפרט לעבר האורחים שיחיו שעמדו בפירמידה המערבית (שבמשך כל ההתוועדות ליוו את הניגונים מתוך התלהבות גדולה). באמצע הניגון נתן חתיכת "מזונות" לילדי שארף שיחיו (גם השבת עמדו ילדי לאפיין שיחיו סמוך לכ"ק אדמו"ר שליט"א, וכן אביהם ר' חיים דוד שי' עמד בקרבת מקום).

שיחה א' ארכה כ-20 דקות, ובה דיבר על ההוראה מפרשת כי תשא הכוללת את כל סדר ההשתלשלות - מהתורה שלפני בריאת העולם ועד לגאולה האמיתית והשלימה שבסוף כל הענינים (ובעניני התורה - לוחות הראשונות, שברי הלוחות ולוחות שניות), ושצ"ל "נשיאת ראש" בכל הענינים. אחרי השיחה שרו "כי אלקים יושיע ציון", וכ"ק אדמו"ר שליט"א עודד את השירה מפעם לפעם בחזק רב (וכשעודד לעבר האורחים, נוספה בשירתם התלהבות רבה).

שיחה ב' ארכה כרבע שעה, ובה דיבר אודות ההוראה מחודש אדר ש"מרבין בשמחה" ומפורים קטן שקשור עם מש"כ "מי יקום יעקב כי קטן הוא", ו"זה הקטן גדול יהי" (שמגיעים ל"פורים גדול"), ושאינן זה רק "יהי" בלשון עתיד אלא כיון שפורים קטן כבר עבר לפני כמה ימים, הותחל כבר הענין של "גדול יהי" בעבר.

בהמשך השיחה דיבר אודות המשך הפרשיות עד "ויקרא אל משה" בא' זעירא, שזה קשור עם הא' של דברי הימים "אדם שת אנוש" שלכמה מסורות הוא א' רבתי, ובדוגמת זה יש ג"כ בעבודתו של כאו"א מישראל, וביחד עם הא' בינוני ושלשתן יחד - "חוט המשולש".

אחרי השיחה שרו "שובה ה'". כ"ק אדמו"ר שליט"א טעם מה"מזונות", ועודד את השירה בעזו ובפרט לעבר האורחים שיחיו.

שיחה ג' ארכה כמה דקות ובה הזכיר אודות חלוקת המשקה, ושהכל צ"ל קשור בענין גשמי וממילא מציע שאלו העולים מלמטה למעלה (לקבלת המשקה המשמח) יכריזו באופן שהנוכחים יקבלו חשק (אָנכאַפּן חשק) וילמדו מפעולותיהם של מכריזים, ועד שהעלי' שלהם תהי' התחלת העלי' של בני ישראל מהגלות אל הגאולה.

אחרי השיחה העמיד הריל"ג 15 בקבוקים. כ"ק אדמו"ר שליט"א מוג תחילה מכל הבקבוקים לגביעו, ואח"כ מוג מגביעו לכל בקבוק, ומהבקבוק לכוסו של המקבל.

בין המקבלים היו: ר' ישראל שי' גולדשטיין - עבור דינער שיתקיים ברנצ'ו ברנדרו, קליפורני'; כ"ק אדמו"ר שליט"א בירכו: "ברכה והצלחה". שני תמימים הנוסעים לשליחות לסמרקנד; כ"ק אדמו"ר שליט"א ענה להם: "לחיים ולברכה".

סגן שר הבריאות חה"כ ר' אליעזר שי' מזרחי ועוזרו ר' שמעון שי' כהן; הנ"ל ביקש משהו מכ"ק אדמו"ר שליט"א, וכ"ק אדמו"ר שליט"א השיב: "ברכה והצלחה, פאַרן גאַנצע כנסת" [=ברכה והצלחה בשביל כל הכנסת] וחיך אליו חיך רחב.

אחרי החלוקה התחיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לנגן את ניגון ההקפות לאביו הרלו"צ ז"ל, ועודד את השירה מפעם לפעם בחווק רב. אח"כ הביט לעבר הש"ץ, והלה התחיל לנגן "יהי רצון". שיבנה ביהמ"ק וכ"ק אדמו"ר שליט"א עודד את השירה בתנועות חזקות ובפרט לעבר האורחים שיחיו.

אח"כ הזכיר אודות אמירת ברכה אחרונה. ההתוועדות היתה קצרה יחסית, והסתיימה בשעה 3:00.

(מתוך דברי משיח תשנ"ב ח"ג, באדיבות "המכון להפצת תורתו של משיח")

להיות

רבנים ומשפיעים מדברים
ומתוועדים על הבכש שבשיחה

אין פשלות!

הרה"ח **מנחם מענדל הכהן פרידמן** - שליח כ"ק אדמו"ר מלך המשיח
שליט"א לאור יהודה, מגלה את הגאולה והטוב הפנימי שמקיף אותנו

דבר מלכות כי תשא! המילים האלו מניעים משהו בליבו של כל חסיד. הרבי
מגלה לנו כאן אופקים חדשים בעבודת ה'. כיצד ניתן לסכם את השיחה בכמה
מילים?

הרבי פותח את השיחה בשאלה פשוטה: איך יתכן שפרשה אחת ויחידה, תכלול
בתוכה אירועים כל כך מנוגדים ושונים אחד מהשני. מתן תורה, חטא העגל,
שבירת הלוחות, לוחות שניות, י"ג מדות הרחמים, קרני ההוד של משה. איך כל
זה מסתדר כחטיבה אחת והמשך אחד?!

ויתירה מזה, וזו עובדה יותר מדהימה - כל האירועים הללו כלולים בשם הפרשה
'כי תשא'. איך יתכן בכלל לכלול את חטא העגל, וכל רצף האירועים שמתגלגל
ממנו, במילים הללו? השם היה צריך להיות 'כי תשפיל' בכלל!..

במאמר המוסגר, אחד הדברים שהרבי מלמד אותנו כאן - זה אמונה. אם שם של
דבר מבטא את כל העניין - אז ככה זה גם כאן. בדיוק כמו שהרבי מסביר בשיחה
על כך שאומרים "עשרה ימים שבין ר"ה ליוה"כ", שלכאורה ישנם רק שבעה

"נערים פני זקנים
 לבינו" לפי הפשט
 זהו אחד הדברים
 הגרועים שיקרו
 בעקבתא דמשיחא,
 שהנערים עושים
 צחוק ממעלת
 הזקנים... אבל הרבי
 מסביר שגם זה
 גופא למעליותא:
 הצעירים עם כל
 המרץ שלהם,
 פועלים הרבה
 יותר מהוריהם

ימים ביניהם - ולמרות זאת, אם התורה אומרת
 עשרה אז יש עשרה. כי כשהתורה אומרת דבר - אז
 זה הענין.

ואיך זה באמת מסתדר כאן? איך כל רצף
 ההתרחשויות הללו יכול להיקרא בשם "כי תשא"!!

ההסבר על רגל אחת הוא, שהקב"ה נתן לנו את
 התפקיד ליצור דבר טוב, לגלות את הטוב בתוך
 הרע. אין כאן שום 'פאשלה'. הכל הוא חלק מעליה
 אחת. יש טוב כזה, שמעלתו הוא עצם זה שאנו
 יוצרים ומגלים אותו בפנימיותו, וזה גופא הרצון
 העליון.

וזה בעצם על דרך ההסבר של הרבי, שלקראת
 הגאולה כתוב שיהיה "נערים פני זקנים ילבינו".

לפי הפשט זהו אחד הדברים הגרועים שיקרו
 בעקבתא דמשיחא, שהנערים עושים צחוק מגודל
 מעלת הזקנים... אבל הרבי מסביר שגם זה גופא
 למעליותא: הצעירים עם כל המרץ שלהם,
 הפרוייקטים, הבתי חב"ד וכו' וכו' - הם פועלים הרבה יותר טוב מההורים שלהם.
 הם אמנם מלבינים את פני הזקנים, אבל זה למעליותא.

הרבי בעצם יוצר כאן קו חדש - לקחת כל דבר, ולראות, או בעצם ליצור, את
 הטוב שבו.

אותו דבר בחטא העגל: בחיצוניות, הוא נראה כהשפלה הכי גדולה של עם
 ישראל; אבל אם נסתכל ונתבונן על הכוונה הפנימית והתכלית של כל זה - נגלה
 כוחות הכי נעלמים.

אף על פי כן, אנחנו רואים בשטח הרבה מאוד דברים של היפך הטוב, העולם
 סביבנו נראה כמלא קליפות וסטרא אחרא, איך כל זה מסתדר עם הטוב האבסולוטי
 המדובר כאן?

הרבי מסביר בקשר למושג הידוע של ירידת הדורות, שאין זו ירידה אלא עליה.

כמו הסיפור על אותו יהודי שרצה להתחתן עם גויה. היו רבנים שאמרו לו: איך
 יתכן שאתה תהרוס ככה שלשלת שלימה שאבותיך שמרו עליה במשך דורות, וכן
 הלאה... אבל שום דבר לא הועיל.

כשהוא הגיע לרבי, אמר לו הרבי: 'אני מקנא בך!' הלה חשב שהרבי צוחק ממנו, חלילה, אך הרבי הסביר לו את כוונתו, שאת כל אחד מעמידים בנסיגות לפי כוחותיו. אם הוא קיבל כזה נסיון, ולי - אומר הרבי - לא נתנו כזה נסיון, הרי זו הוכחה שיש לו יותר כוחות, ולכן הרבי מקנא בו. אותו יהודי תפס את עצמו, ועזב את הגויה.

אותו דבר ניתן לראות בדור שלנו בכללותו: מצד אחד הצעירים לא הגיעו מ'ליובאוויטש הטהורה', אבל מצד שני אדרבה, יש לנו נסיגות שלא חוו אבותינו, החושך נעשה כפול ומכופל; אבל זה גופא מראה שיש לנו היום עוצמות שלא היו פעם.

יצא, אם כן, שיש כאן עליית הדורות במובן מסויים. כך גם חטא העגל הוא בכלל עליה, וגם 'נערים פני זקנים ילבינו' זה למעליותא.

וזו נקודת הענין של פרשת כי תשא - שאפשר להבין בשכל את מעלת הנפילה, כביכול!

וכך גם לגבי המצב הנוראי שבו אנו נמצאים, מצב של חושך כפול ומכופל. הרי השבוע בהפטרה מדובר על המעמד של אליהו בהר הכרמל. וידועים דברי המגיד שלפני בוא משיח יחזור על עצמו נסיון זה, אלא שהאש תרד בצד האחר - ושם תידרש האמונה הגדולה.

אנחנו נמצאים עכשיו במצב הזה בדיוק. אבל זו לא ירידה! הנסיון הנורא הזה, המצב הזה של העלם והסתר, מגלה אצל כל אחד מאיתנו מטענים עצומים של התקשרות, של אמונה, של התרוממות מעל כל הנסיגות וצעידיה עקשנית להבאת הגאולה.

בעצם, דוקא החושך והמצב הקשה ברוחניות, מראה על מעלה?

נחדד מעט. דוקא תוספת הנסיגות, והתגברות החושך מסיבי - מוכיחים על הכוחות שניתנים לנו לעבור אותם.

ניקח משל מהמצב הכלכלי. איך רואים מהי חברה ששווה הרבה? חברה שהמצב שלה משגשג כשהמצב הכלכלי טוב - עדיין לא מוכיח על יציבותה. דוקא בזמן שחברות אדירות נופלות ונעלמות בגלל

ה'עולם' חושבים שבפרשתנו יש עליה, לאחר מכן ישנה ירידה ולאחריה שוב עליה. אבל הרבי מסביר שיש כאן עליה, ועוד עליה, ואז עוד עליה

המצב הכלכלי בעולם, וחברה מסויימת נשארת לעמוד על תילה - זה מראה על יציבותה.

כך בדור הצעיר כיום, שרק פורח למרות כל הקשיים, ושום רוחות שבעולם לא מזיזות אותו ממקומו - זה מראה על העוצמות של ההתקשרות שיש לנו.

על דרך מה שכתוב בתניא, שזה שעולים לאדם מחשבות ראשוניות שליליות - אין זו בעיה. הבעיה היא רק אם ממשיכים להרהר בהם. וכן בפרשת כי תשא: זה שיש רע בעולם ויש ניסיונות, אין זה ענין שלנו. אבל זה שאנחנו עומדים בנסינות, עומדים על העניינים של הרבי, הרי זה ה'כי תשא' הכי גדול שיכול להיות.

ידוע גם שהחושך הגדול ביותר הוא רגע קודם עלות השחר. יבוא אחד ויביט באותם רגעים על הרקיע, יתחיל להתייאש ויכריז סביבו: המצב אבוד, זהו החושך הגדול ביותר שהיינו בו אי פעם! כולם הרי יסתכלו עליו ברחמים ויסבירו לו שהנה, החושך הגדול עצמו רק מראה על האור שמסתתר מאחוריו.

הגאולה עומדת על סף הפתח, והחושך שמקיף אותנו הוא לא ירידה, הוא לא גלות חשוכה - הוא גופא מוכיח על הגאולה הקריבה, והוא ה'כי תשא' הכי גדול.

איך זה מתקשר לזמן שבו נאמרת השיחה. אמצע חודש אדר א', כשהשבוע חל פורים קטן?

הרבי הרי מסביר כמה פעמים על פורים קטן שכולם מסתכלים עליו כדבר קטן יחסית לפורים, אבל הרבי מניח את האצבע ומראה לנו, שהיות שהוא הרבה יותר נדיר מפורים, לכן צריכים לייקר אותו הרבה יותר מפורים.

אם אנחנו נמצאים כעת בפורים קטן - אז הוא הכי נעלה, יותר אפילו מפורים גדול. כפי שהרבי מסביר, שבכל חג אנו מסבירים את מעלת החג הספציפי, מדוע הוא הכי נעלה מכל החגים; ואם כן - מהי האמת, איזה חג הכי נעלה? והתשובה הברורה היא: הכי נעלה זה מה שעכשיו. מי שלומד ביום כיפור על מעלת פורים - הוא מחטיא את המטרה.

נסיים באמרה ששמעתי בשם ר' זלמן נוטיק: ה'עולם' חושבים שבפרשתנו יש עליה, לאחר מכן ירידה שלאחריה עליה. אבל הרבי מסביר שיש כאן עליה, ואז עוד עליה, ואז עוד עליה; כיון שהקב"ה קבע שזה יהיה בכזה אופן.

והעיקר, שנזכה לראות בעזרת ה' את כל זה בעיני בשר, לראות טוב הנראה והנגלה, ולראות את הרבי מלך המשיח שיוליכנו קוממיות לארצנו תיכף ומיד ממש!

לסיכום

נקודת השיחה בשפה פשוטה וברורה

הכל כלול!

בתורה יש הכל. הן בתורה ככלל, והן בכל פרשה ופרשה בפרט. הפרשיות - חלוקות המה, ובכל אחת ואחת ישנו חידוש שאין בחברתה. כל פרשה ועניינה המיוחד לה.

בפרשתנו - כי תשא, קשה במבט ראשון 'לתפוס' מהו העניין העיקרי שסביבו מסתובבת הפרשה. פרשה זו מלאה ניגודים.

החל משמה של הפרשה, "כי תשא", המסמל את הגבהת קרנם של בני ישראל; לעומת הסיפור שבגוף הפרשה, על אחד האירועים הפחות טובים שהתרחשו עם בני ישראל - אירוע שנעשה בכיה לדורות, מקור כל החטאים: חטא העגל.

אם נצלול למרחב העובדות המסופרות בפרשה, נשמע מצד אחד על 'הלוחות הראשונות', אבני הברית שכתב ונתן הבורא בעצמו; אך מן הצד השני נראה את השבירה הנוראה של לוחות אלו, עקב חטאם החמור של העם במעשה העגל.

לאחר מכן נשמע על החיזיון האלוקי הנפלא לו זוכה משה רבינו, וי"ג מידות הרחמים שמרעיף עליו הבורא יתברך; אך מאידך נחזה בנתינת 'הלוחות האחרונות' אשר נעשו על ידי משה, ועמדו בדרגה נחותה ביותר ביחס לאלו הראשונות.

אז מה קורה כאן, בפרשת 'כי תשא'?

בבריאת העולם קבע הבורא יתברך שכל דבר ועניין בבריאה יתחלק לשלש: ראש, תוך, וסוף. התחלה, אמצע וסיום. סדר זה, אינו רק בתהליך הכרונולוגי של הדברים, כי אם גם במהלך המהותי שישנו בכל נברא ונברא. ניקח למשל את מהלך הבריאה הכללי:

התורה שקדמה לעולם - היא יסוד הכל, מסמלת את ה'ראש', תחילת ויסוד הדבר.

הבריאה והעבודה בעולם - ממלאים את תכלית התורה, מסמלת את ה'אמצע', גוף ועיקר העניין.

הגאולה והשלימות הנצחית - אשר מסיימת את העבודה, מסמלת את ה'סוף', גמר ושלימות העבודה.

כמו כן, גם התורה מתחלקת כך לשלשה בחינות ורבדים. הראשונה היא התחלת הבריאה, "בראשית", קודי הבריאה שטמונים ברצונו של הבורא. השנית היא הבריאה בפועל וחיי העולם עליהם מסופר לכל אורך התורה. והבחינה השלישית היא סיום התורה, בה מראה הקב"ה למשה רבינו את כל מאורעות העולם, עד ליום האחרון בו תבצע השלימות של ימי העולם.

כמצוין לעיל, בכל פרשה בתורה אפשר למצוא הכל. מא' ועד ת'. אך עניינה המיוחד של פרשת כי תשא, והחידוש שבחלקה על פני כל הפרשיות, הוא בעובדת היותה כוללת הכל - באופן גלוי.

הראש של פרשתנו, מדבר בעניין 'הלוחות הראשונות' המביאות לידי ביטוי את עניין התורה - יסוד העולם. אמצעה של פרשתנו, מספר על חטא העגל - אשר מסמל את הירידה הכללית בגשמיות, לחיות בזה העולם מתוך מטרה ושאיפה למלא בכך את התכלית שלשמה נוצרה הירידה. ובסוף הפרשה, ניתנות 'הלוחות האחרונות' אשר מייצגות את המעלה שאליה ניתן להגיע רק בעקבות הירידה (שנוצרה בשבירת 'הלוחות הראשונות'):

או אז, עמדו בני ישראל במעמד ומצב של 'תשובה', והתווספה להם רוב תורה וחכמה על חמשת חומשי התורה. בנתינת 'הלוחות השניות' שהיו מעשי ידי משה דווקא, הודגש הקשר והשייכות של חכמתו הנעלית של הקב"ה עם האיש הפשוט בעם. פתאום נכנסה לתודעה האפשריות של נברא לחקוק מקום, לחכמתו של בורא, ולהביא בכך גאולה לעולם.

בפרשתנו, אנו מוצאים אם כן את כל שלשת רבדי הבריאה בצורה פשוטה וברורה. העובדה כי שלשת העניינים באים בפרשתנו כהמשך אחד, מדגישה שהסדר של ג' בחינות בכל דבר בבריאה הינו סדר שנקבע על ידי הקב"ה בעצמו. לפיכך, אין כל סתירה בין מאורע אחד למשנהו, בהיות כולם חלק מתהליך אלוקי אחד, מתחיל בתורה ומסתיים בגאולה שלימה לעם עולם.

המשך בעמ' 13

מראי מקומות

מבט מעמיק על השיחה
על פי עיון במקורות נוספים

בדבר מלכות ש"פ תשא תשנ"ב, מבאר כ"ק אד"ש מה"מ שכל דבר בעולם מתחלק בכללות לג' - ראש תוך וסוף: בראש נקבע מה התכלית, אחר כך בא הדבר עצמו, והוא המביא את התכלית והסוף - כשהתכלית תושלם. את השלב הב' מקביל הרבי לצמצום ולירידה שהובילה לבריאת העולם עצמו, שזהו השלב האמצעי שמוביל לתכלית.

כל הירידות - עליה

בס"ז מוסיף שלא רק הצמצום עצמו וכללות הבריאה נכלל בשלב הב', אלא גם כל הירידות והחטאים שבאו כתוצאה מהצמצום - גם הם הנכללים בתהליך שהקב"ה קבע בסדר ההשתלשלות, ולכן אינם באמת ירידה (אפילו לא ירידה לצורך עליה), אלא הם חלק מהתהליך והדרך לעליה נעלית יותר.

[יש בנותן טעם לציין למבואר במאמר ד"ה באתי לגני תשל"א (ספר המאמרים מלוקט ח"ה ע' קנו. מצויין בהערה 65 בשיחה), שדוקא בצמצום הראשון מתבטא הענין שגם הירידה היא בכוונה, יותר מאשר בשאר הירידות שבהמשך ההשתלשלות: כי הירידות של מיעוט הירח, שבירת הכלים וכו' - יש להם איזה שהוא 'הכרח' כביכול, כי בלעדיהם לא יכול היה להיות סדר השתלשלות העולמות כפי שהוא (כמבואר שם). אמנם, הצמצום הראשון שהיה עוד קודם לכל השתלשלות העולמות, מודגש בו שאין זה מצד הכרח כביכול, אלא יש בו כוונה מיוחדת].

ביאור לעילוי זה, שנוצר ישירות מהירידה, ניתן למצוא במאמר ד"ה ביום השמיני תש"מ (ספר המאמרים מלוקט ח"ה ע' שסו, ספר המאמרים מלוקט ח"ה ע' רמו. ועד"ז מצויין בהערה 83 בשיחה) - שם מבאר הכח שבעבודת התחתון, על דרך העילוי בתלמוד בבלי על תלמוד ירושלמי - שלמרות שלימוד הבבלי הוא באופן של "מחשכים", הלכה כמותו, כי דוקא ע"י עבודת האדם ויגיעתו בקושיות ופלפולים מגלים דרגא נעלית ונעלמת בתורה.

וכך גם בלוחות האחרונות, שזכו להם ישראל ע"י עבודת התשובה, ניתן הכח לגלות את התעלומות חכמה שבתורה - היינו שדווקא בגלל הירידה והתיקון, מצד התחתונים, נפעלה העליה בתורה.

גם חטא האדם - חלק מהעליה

עניין זה מבואר בארוכה גם במאמר באתי לגני הנ"ל (ס"ה"מ שם ע' קנד), שם מקשה - שאולי היינו אומרים שירידה היא לצורך עליה, היינו דוקא כאשר הירידה נעשית ברצונו ית'; אבל ירידה שנוצרת מחטא - היפך רצון ה' - אין הכרח שתביא עליה והוספה בגילוי שיבוא אחריו?

ומתריך שם (ס"ו), שזה עצמו שישנה ליהודי אפשרות לעשות היפך הרצון העליון, זהו מצד יכולת העצמות שאינו מוכרח בשום דבר. ונמצא, שבאפשרות של יהודי לחטוא מתבטאת יכולת העצמות הכי נעלית; אלא שזה גופא, יכולת העצמות, צריך להתגלות בכך שיהודי יכול לבחור בחטא ובפועל לא חוטא. ובמקרה שיהודי אכן חטא, לא מרגישים בחטא עצמו את יכולת העצמות.

ועל ידי התשובה שיהודי עושה, שמראה שרצונו אינו בחטא, החטא עצמו (שהוא היפך רצון ה') מתבטל מכל וכל, ונשאר רק הענין החיובי והעליה שבזה - שהתגלתה יכולת העצמות שאינו מוגדר בשום דבר.

[ביאורים נוספים בענין זה - מדוע גם בחטא של יהודי ישנה עליה - ישנם בעוד כמה מקומות בלקוטי שיחות (חלק ה' שיחת לך לך א'. שם שיחת ויגש ב' ס"א. חלק ו' שיחת פקודי ב'. חל' ח"י שיחת מסעי א' ס"ז ואילך).

ובשיחות מבואר, שיש להבדיל בין החטא עצמו - שכלפי החטא עצמו אין למצוא שום נקודה טובה ועליה, אלא אדרבה "שבירתו זו היא תקנתו"; לבין היהודי החוטא - שמכיון שמציאותו האמיתית היא הקשר לקב"ה, לכן מעשה החטא הוא היפך רצונו האמיתי, ולכן אצלו נחשב שהוא עשה את החטא מלכתחילה רק כדי להגיע למעלת התשובה (ראה חלק ו' שם בהערה 14)].

לסיכום • המשך מעמ' 11

הכח לכל יהודי להיות מחובר לתורה בכל מקום ובכל זמן, גם כשיורד הוא בגלות כביכול, מגיע ממש שבדור. הוא נותן לכל יהודי ויהודיה את האפשרות להיות מחוברים ל'אל"ף' גם כשנמצאים בשלב הביניים - בגלות. ממנו גם בא הכח לכל אחד ואחת להביא על ידי עבודתו בגלות את השלב הסופי, הגאולה האמיתית והשלימה, ולפעול הלכה למעשה את תכלית נתינת התורה - בעולם.

צריך עיון

נקודות לעיון והתבוננות בשיחה השבועית

והנה נקודה זו מופיעה רק כעת בקטע זה, לאחרי שמבאר שג' שלבים אלו הם סדר "שהקב"ה קבע", ואינה מופיעה במהלך הביאור של ס"ו (ששם מבאר את ה"ראש תוך וסוף" שבפרשתנו). ויש לעיין, האם אכן נקודה זו יכולה לבוא רק כאן בס"ו, ולא בס"ו, וא"כ מדוע.

ג. בסעיף ח': בהמשך לביאור בסעיף הקודם, שכל עניין החטא אינו שייך לבנ"י, ורק הקב"ה עושה זאת על-מנת להביאם לעליה באין-ערוך - אומר בתחילת הסעיף: "עפ"ז מובן כיצד כל ג' הענינים בפרשה - לוחות הראשונות, לוחות האחרונות ואפילו חטא העגל ושבירת הלוחות שבינתיים - הם כולם חלק מסדר ופרשה אחת "כי תשא" . . . ומבאר זה באריכות בהמשך הסעיף.

ויש לעיין ולהתבונן (בהמשך לצ"ע הקודם), האם כל הביאור אודות ג' הענינים שבפרשה, שהם "חלק מסדר ופרשה אחת", יכול לבוא רק לאחרי הביאור בס"ז - שהקב"ה עצמו מביא את עיין החטא כו' (כפי שמשמע מהלשון בתחילת הסעיף - "עפ"ז מובן", שבפשוטו קאי על הביאור בס"ז), או

א. בכללות השיחה: מבאר שכל הענינים מתחלקים לראש תוך וסוף, ומביא על זה ריבוי דוגמאות: תורה עולם וגאולה; בכריאה גופא; בכריאה גופא בסגנון של קבלה וחסידות; בתורה גופא; בפרקי אבות; "אוריאל תליתאי".

ויש לעיין מדוע נצרכות כל הדוגמאות הללו, בכדי לבאר שכל דבר נחלק ל"ראש תוך וסוף". האם וכיצד זה מוסיף בתוכן הביאור בשיחה לגבי פרשת כי-תשא, שנכלל בה כל סדר השתלשלות?

ב. בסעיף ז': לאחרי שביאר בס"ו כיצד ישנם ג' הענינים בפרשתנו, מקשה - כיצד אכן כל הענינים הללו יכולים לבוא בהמשך אחד. ומבאר: "ג' הענינים והשלבים הנ"ל הם סדר שהקב"ה קבע, שכל הענינים יתחלקו לשלש - אל"ף, ביי"ת וגימ"ל . . . ובקטע שלאחרי זה מוסיף: "ויש לומר שדרגת הביי"ת היא לא רק בנוגע לכללות הכריאה (הצמצום), אלא גם בנוגע לתוצאות שבאות מזה, עד גם לענין החטא ושבירה כו" - ומבאר בארוכה שכל עניין החטא אצל בנ"י, מגיע מצד הקב"ה, שרוצה להביאם לעליה נעלית יותר באין-ערוך.

ענינים שהם בדרגת בינוני, עד בדרגת רבתי, דרגת הראש ולמעלה מזה – כתר שלמעלה מהראש . . .

ויש לעיין, מה משמעות השאלה ומה משמעות התשובה. שהרי בתשובה לא ביאר "איך מתאים לומר שאצל משה ישנו ענין שהוא "זוטרתא", אלא רק ביאר שבמשה ישנם הן ענינים נמוכים ("זוטרתא") והן ענינים נעלים, ולמסקנא אכן יש במשה ענינים נמוכים. ולאידך, מהי כוונתו מלכתחילה בשאלה – האם לא ברור שיש במשה חילוקי דרגות?

ו. שם: מביא שענין זה של גילוי "קרני ההוד" בבני ישראל "נמצא בגלוי יותר ב"מאן מלכי רבנן", ה"שופטין" וה"יועצין" בכל דור ודור . . . ובראשם – מלך המשיח, "וירם קרן משיחו", והוא יחזיר "מלכות בית דוד ליושנה לממשלה הראשונה ובונה המקדש ומקבץ נדחי ישראל, וחוזרין כל המשפטים בימיו כשהיו מקודם, מקריבין קרבנות וכו'".

ויש לדקדק בלשונו הק': לשם מה מביא את אריכות לשון הרמב"ם "מלכות בית דוד" כו'? זה שמביא את תחילת הציטוט הוא מובן – היות שמדבר על ענין ה"כתר מלכות" (קרני ההוד) שישנו בכל יהודי, מביא ששלמות ענין זה יהיה אצל מלך המשיח – שיחזיר "מלכות בית דוד ליושנה" וממילא יהיה שלימות ענין זה של כתר מלכות. אך כל ההמשך אודות פעולותיו של משיח "ובנה המקדש" וכו', לכאורה אינו שייך לכאן.

שעצם הביאור הוא ע"פ המבואר לפני זה, שבפרשת "כיתשא" ישנם בגלוי "ראש תוך וסוף", והביאור בסעיף ז' הוא רק תוספת ביאור בנקודה מסויימת.

ד. בסעיף י"א: מבאר תוכן השיחה בעבודת ה', ומסיים: "ועאכ"כ בדורנו זה – הדור האחרון בגלות והדור הראשון דהגאולה . . . כעת ההדגשה בעיקר ולכל לראש על סיום ושלמות וגמר העבודה – להביא את הגימ"ל דגאולה האמיתית והשלימה בפועל ממש!"

והנה מהמהלך בסעיף משמע, כי "ההדגשה בעיקר ולכל לראש על סיום ושלמות וגמר העבודה" הינה מצד עבודת האדם (שצריך לעשות את עבודתו בהדגשה על עניין זה), ולא רק שעבודה זו בפועל מסיימת את העבודה. וכפי שניתן לראות, שבכל הסעיף מבאר בארוכה מה משמעות הא', ב' וג' בעבודת האדם. ולפי זה יש לעיין כיצד מתבטא ענין זה בפועל בעבודת האדם, כיצד נראית עבודה שבה מודגש "להביא את הגימ"ל דגאולה", ובמה היא שונה מהעבודה עד עתה?

ה. בסעיף י"ב: בקשר לבחי' משה שבכאור"א, מקשה: "איך מתאים לומר שאצל משה (ומשה שבכל א') ישנו ענין שהוא "זוטרתא" (קטנות)?" ומבאר: "ויש לומר, שבמשה גופא ישנם כמה וכמה דרגות: רגלו של משה, גופו של משה, עד לראשו וכתרו של משה. ובנוגע ליראה תתאה, הקשורה עם דרגת רגלו של משה . . . נאמר הלשון "מילתא זוטרתא". אבל למעלה מזה ישנם במשה

לזכות

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

מהרה יגלה אכ"ר

לזכות

הרה"ח הרב ירחמיאל שי' וזוגתו מ' חנה תחיל' וב"ב:
חיל' מושקא, דבורה לאה, שיינא, מנחם מענדל,
חוה רבקה, דוד, שיינדל גיטל, מנוחה סימא,
צבי הירש, יקותיאל דובער שיחיו

בעלינאָו

שלוחי כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א
להצלחה רבה ומופלגה בעבודת השליחות
לנח"ר כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א
ס. פאולו - ברזיל

נתרם ע"י הרה"ת ר' שמואל וזוגתו מרת שטערנא שרה שיחיו

שפריצער

לעילוי נשמת

הרה"ח משה מרדכי ב"ר אברהם ע"ה ארנשטיין
משפיע דישיבת חסידי חב"ד ליובאוויטש צפת עיה"ק ת"ו

שיזכה לעליית הנשמה, בירידתה לגוף גשמי
בקיום היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר",
בהתגלות כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח,
בגאולה האמיתית והשלימה, תיכף ומיד ממש!

